

JAARVERSLAG 2023 MOLEN ZELDENRUST OVERASSELT

MET DE BESTE
WENSEN VOOR 2024

Activiteiten 2022

Voor U ligt het jaarverslag van molen Zeldenrust in Overasselt over 2023. Tijdens de draaiuren is met name aandacht besteed aan het (dagelijks) onderhoud van de molen. Het rondleiden van mensen die belangstelling hebben voor de molen. Een groot aantal dagen is benut voor het opleiden van inmiddels 8 leerlingen!

Molenaars

Sinds 1 januari 2018 zijn 3 molenaars op molen Zeldenrust. De molenaars zijn Stijn Arts uit Overasselt; en Wilma en Nico van den Broek uit Cuijk. Doel van de molenaars is om molen Zeldenrust weer centraal in de gemeente Overasselt te plaatsen. Dit willen wij doen door de molen regelmatig te draaien en open te stellen voor het publiek. Inmiddels zijn er nu ook 8 molenaars in opleiding (MIO's) op de molen, die opgeleid worden om straks zelfstandig met molens te kunnen draaien.

Groot onderhoud

Omdat we de afgelopen jaren fors arbeid verricht hebben om het onderhoud op orde te krijgen, was het dit jaar een rustig jaar. De Molenmaker was in 2022 belast met het fabriceren van de benodigde schaliën, de dak-bedekking voor het dak van het bovenhuis. De schaliën zaten er al meer dan 40 jaar op en waren door de weersinvloeden slecht geworden en waaiden bij harde wind er af. Hierdoor was het risico op lekkage groot en heeft de schaliën in 2023 vervangen.

De schaliën op het dak worden vernieuwd

Opleiding nieuwe molenaars

Met Nico hebben we een ervaren instructeur is huis. Inmiddels hebben we 2 geslaagde en weer 8 leerling molenaars op de molen. Omdat we ook opleiden voor molens in de omgeving (Nijmegen en Groesbeek) draait de molen nu weer wat minder. Hierdoor draait de molen soms 1 - 2 dagen per week. De Joannusmolen in Heumen, de Sint Annamolen in Nijmegen en de Zuidmolen in Groesbeek zijn inmiddels ook in het opleidingsprogramma opgenomen.

13 maart jl. zijn Henk Vinkers en Ron Smit geslaagd als molenaars en vanaf die datum draaien zij zelfstandig op o.a. de Joannusmolen in Heumen en de Sint Annamolen in Nijmegen.

In de afgelopen periode zijn ook 2 mio's (Victor Zwam en Bart Teunissen) die veel uren hebben doorgebracht op de Zeldenrust voor hun opleiding geslaagd!

Dagelijks onderhoud

Tijdens het draaien met de molen plegen de aanwezige (leerling)molenaars hun dagelijks onderhoud. Dat betekent het smeren van de draaiende delen, gras maaien, schoonhouden van de molen en eventueel herstellen van kleine mankementen. Dit is heel belangrijk om zo de molens in een goede conditie te houden, zodat het groot onderhoud betaalbaar blijft.

Fooienpot

Op de molen hanteren we een foaienpot; de giften die we daarin ontvangen en de vergoedingen die we ontvangen voor rondleidingen etc. besteden we weer aan de molen en educatiematerialen.

Tot nu toe hebben we hiermee al een groot aantal zaken aan kunnen schaffen die niets met het onderhoud van de molen te maken hebben, want dat wordt door de gemeente betaald. Zo hebben we oa de Kerstster, een aggregaat, een Kweertje, informatiezeilen en vlaggen voor de molen aangeschaft in de afgelopen 5 jaar.

Ons doel is nu te sparen voor een grote Partytent, zodat we ook bij slecht weer activiteiten voor het publiek kunnen organiseren.

FEEST !

Draaidagen

we draaien op zondag van 13.00 – 16.00 u

Wij hebben ons voorgenomen zoveel mogelijk iedere zondag van 13.00-16.00 u te draaien en bezoekers te ontvangen. Ook op bijzondere dagen zoals: Nationale en Regionale Molendagen en Monumentendagen zijn we open voor bezoek.

Als bijzondere dagen kunnen we o.a. nog noemen: Maasvensters, de doorkomst van de Nijmeegse 4 Daagse en de intocht van Sinterklaas.

Maar ook voor het maken van huwelijksfoto's komen wij graag naar de molen.

Statistieken

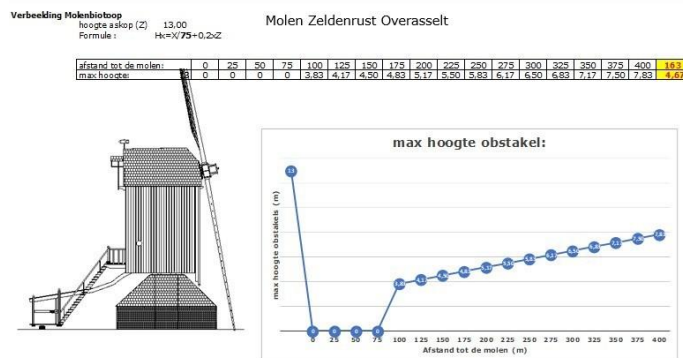
Het uiteindelijke doel van het draaien met de molen is natuurlijk dit historisch werktuig in stand te houden en belangstellenden uitleg te geven over het werken op- en met de molen. Om een molen in goede staat te houden is het belangrijk dat er regelmatig (wekelijks) gedraaid wordt.

In 2023 :(2018/2019/2020/2021/2022):

- ✦ **89** (63/70/125/117/102) **dagen** op de molen geweest
- ✦ **304** (281/269/489/487/384) **uren** gedraaid,
- ✦ **79.621** (62.983/69.664/127.104/134.795/85.757) **omwentelingen** gemaakt.
- ✦ **208** (595/495/293/381/492) **bezoekers** rond geleid

Molenbiotoop

Jammer genoeg begint ook de molenbiotoop voor de Zeldenrust achteruit te gaan. De vrije windvang en het vrije zicht op de molen wordt steeds meer bedreigd door bomen die groeien. Door de molenaars is hier al in een veel eerder stadium aandacht voor gevraagd bij de gemeente, maar de gemeente heeft tot nu toe niet handhavend opgetreden. Eind 2022 hebben we via de krant moeten vernemen dat er nu ook een woningbouw project van 35 woningen komt binnen de beschermingszone van de molen, op ± 170

Verbeelding van de maximale hoogte voor obstakels

meter. De molenaars hebben bij de gemeente om opheldering en inspraak in de plannen gevraagd.

De molen is iedere **zondag van 13.00-16.00 u** geopend en op afspraak via e-mail: molenzeldenrust@hotmail.com of telefoon: 06-13361153

Met de gemeente en de buurt is overlegd over de hoog opgroeiende bomen aan de Oude Kleefsebaan nabij de visvijver; besloten is deze bomen terug te brengen in hoogte en omvang en daar waar nodig te vervangen door laagblijvende bomen.

Velden bij de molen.

Kleuren pracht van bloemen op de akkers bij de molen

In de akkers die bij de molen horen, is een uniek oude graansoort aangetroffen:

Dreps (*Bromus secalinus*) is een eenjarige of tweejarige plant, die behoort tot de grassenfamilie. De soort staat op de Nederlandse Rode Lijst van planten als zeer zeldzaam en zeer sterk afgenomen. De plant komt van nature voor in Eurazië. De plant komt in Nederland alleen voor in Zuid-Limburg en in de omgeving van Nijmegen. Deze plant is wettelijk beschermd sinds 2017 door de Wet Natuurbescherming

Plannen voor 2024

Het (dagelijks) onderhoud en opleiding van de leerling molenaars zal voortgezet worden, zodat onze molen(s) voor de toekomst in een goede conditie blijft.

Het komende jaar gaan waarschijnlijk weer een aantal leerlingen voor hun getuigschrift van molenaar op examen, zodat ook zij daarna zelfstandig kunnen gaan draaien met molen(s).

Het Gilde van Molenaars

Groot onderhoud staat ook op het programma: de molen zal in 2024 door de molenmaker voorzien worden van 2 nieuwe trapschoren; deze zijn gescheurd en door inwatering van binnenuit aan het rotten.

Op Nationale Molendagen 11-12 mei

De zullen wij ook zeker weer van de partij zijn.

Hollandsche Molen

Ook op de **Open Monumentendagen**

op **7 en 8 sept** zal de molen weer te bezoeken zijn!

De molen is iedere **zondag** van **13.00-16.00 u** geopend en op afspraak via e-mail: molenzeldenrust@hotmail.com of telefoon: 06-13361153